

Iskolai értesítések.

1.) Kolozsvári főiskolánkról.

Az 187³/₄-ik isk. év az országszerte pusztító cholera-járvány miatt nem a szokott törvényes időben -- sept. 1-én -- kezdődött, hanem sept. 25-én s az így vesztett tanulási időt avál pótoltuk, hogy szüreti szünidőt nem adtunk, minek következtében sem a tantárgyak terjedelmében, sem a tanulók előhaladásában hátrány nem volt. Ez isk. évben felvétetett: papjelölt és papnövendék 26; a nyolcz gymn. osztályban magántanuló 5, kik közül egyik leány volt az I-ső gym. osztályban; nyilvános tanuló 184; együtt 189; a négy elemi osztályban 73. E szerint az összes népesség volt 288. Nemzetiség szerint volt: magyar 266; német (szász) 13; román 9; vallás szerint: unitárius 149; r. kath. 46; g. kath. 4; g. keleti 5; ágostai hitvallású 22; ev. ref. 27; Mózes vallású 35. Kolozsvárvárosi volt 108, vidéki, nagyobbára székely földi 180. Évközben haza vagy más intézetbe ment a városról való eltávozás miatt 21; meghalt a 8-ik osztályból 1, a 4-ik elemi osztályból 2; az előbbi volt maroszeiki, a két utóbbi kolozsvári. A tanárok száma szaporodott Ulár Pál ural, s mivel Dr. Gyergyai Árpád ur szives volt hetenként 3 órát, Dr. Bartók István ur pedig 6 órát tanítani: összesen tanított 12 tanár; 5 szaktanár, 5 köztanító a gymn., 3 köztanító pedig az elemi osztályokban. Tornászatra jártak a gymn. tanulók a városi torna-vivoda intézetbeli tanárhoz, a kivel a tanítószemélyzet volt összesen 26.

Jótéteményben ez isk. évben is többen részesítették főiskolánkat. Nevezetesen főgondnok mlgs. kááli Nagy Elek ur ez évben is küldötte az ifjuság olvasó egylete részére a „Kelet“ és „Erdélyi Gazda“ czimű lapokat s a „Századok“ cz. folyóiratot. Honvéd alvezredes mlgs. Szigethy Miklós ur és neje Kelemen Katalin ő önga egész évben adtak egy VI. oszt. ifjunak kosztot; tekintetes Bedő

Dánielné uraszszony húsvétől kezdve 5 ifjunak felváltva egyszer háromnak, máskor kettőnek minden vasárnap ebédet. Ügyvéd Molnár Sándor ur a szépírás és rajzolásához való kedv felébresztése végett jutalmul kítűzött 2 drb. 10—10 frankos aranyat és 12 drb. 1 frtos tallért, melyeket a nyári közvizsgálatkor az egész évi dolgozatokból ítélve, a következők nyertek el, u. m. szép és helyes írásért 1—1 aranyat Göncz Károly VIII. és Szinte Gábor VII. gymn. oszt. ; 2—2 tallért Német István és Rosenberg János IV. gymn. oszt. 1—1 tallért Druhora Gábor II. és Pataki László I. gymn. oszt. tanulók. — Rajzért nyertek 2—2 tallért Ürmösi Gyula és Ajtai Ödön V. gymn. oszt., 1—1 tallért Ferencz Ákos és Marselek Béla III. gymn. oszt. tanulók. — Dombi János köztanító 3 drb. ezüst huszast tűzött ki az 1 és 2 el. oszt.-ból annak, a kinek legszebb növény-gyűjteménye lesz; ebből 2 huszast nyert Csukai János, 1 huszast Velics Zoltán. — A tanári kar ajándékozott a néhai Mikó Lőrincz olajba festett képére 38 frt. 50 krt. s tornászati díjra 3 drb. 1 frts tallért. — A tanulásbeli szorgalomért könyvjutalomban részesültek 39-en.

A Zsuki László alapítványából s legatioi és temetési díjakból kiosztatott az egyenruhás ifjak között 126 frt 60 krt o. é.

A néhai Fejér Márton által szépírássra tett alapítványból a 2 frtos tallért nyerte Péter József VI.; az 1 frtos tallért Pap Sándor, III. gymn. oszt. tanuló.

A kövendi Szász Gergelyné, Incze Klára által tett alapítványból az 5 frt díjat nyerte Veres Vilmos I. éves papnövendék „a jelenkorban mutatkozó fényüzési hajlamról“ irt értekezésével.

A Paget Olivér alapítványból az angol nyelvben tett elhaladásért az 1-ső díjat — 100 frt o. é. — nyerte Péterfi Dénes, papjelölt és segéd pap; a 2-ik díj — 50 frt — egyenlőleg eloszlott Sándor Gergely és Veres Vilmos papnövendékek közt; a 3-ik díjat — 25 frt — nyerte Kilyéni András II. éves papnövendék.

A több rendbeli alapítványból ez évben is számos tanuló részesült segélyben, ugyanis

a.) a néhai boldogemlékü Koncz János alapítványából 22 ifjunak 2 frt 50 kr, 2 ifjunak 5 frt havi részletekben 9 hó alatt kiadatott 585 frtot o. é. Ebből részesültek: Gál Miklós, Kővári Sándor, Szabó Márton, Nagy Gyula, Jakab Sándor, Tóók István, Bágyi Kálmán VIII-ik, Székely Zsigmond, Lőrinczi Bende, Jakab István VII-ik, Vaska Béla, Székely Ferencz, Lukács Sándor, Bartha Lajos

VI-ik, Osváth Áron V-ik, Német István, Nagy Gergely, Osvát Zoltán, Siménfalvi Árpád IV-ik, Árkosi Dani, Varga Ödön II-ik, és Pap László I-ső gymn. osztálybeli tanulók fejenként 22 frt 50 krban; Kanyaró Mihály és Siménfalvi Gyula VI-ik gymn. oszt. tanulók fejenként 45 frtban.

b.) Fejér Ödön alapítványból kiadatott 45 frt, melyből kaptak havonként 2 frt 50 krt Csép Lajos és Varga Venczel VIII-ik gymn. oszt. tanulók.

c.) Az Árkosi Lajos alapítványból kiadatott 45 frt, melyből kaptak havonként 2 frt 50 krt Bartók Endre 1-ső éves papnövendék és Nagy Dénes III-ik gym. oszt. tanuló.

d.) A Kelemen Benjámin ur alapítványából naponként kaptak 1—1 cipót verespataki Székely József VI, nyomáti Domokos Árpád VI, és bözödi Osváth Gerő I. gymn. oszt. tanuló.

e.) Állami ösztöndíjat fejenként 60 frt o. é. kaptak: ürmösi Mózes Mihály, dombói Mátyás János VII. és siménfalvi Péter József VI. gymn. oszt. tanulók.

A n. bölöni Farkas Sándor alapítványából, a vett könyveken kívül a következő szaklapok és folyóiratok hozattak a tanári kar s illetőleg a könyvtár számára: Magyar Nyelvőr, Magyar Tanügy, Közép tanodai tanáregylet Közlöny. Cserepéldányban küldettek: a Prot. egyh. és isk. lap és Erd. prot. Közlöny.

A taneszközöket illetőleg különösen megemlítendő, hogy ez évben Bécsből hozattunk természettani eszközöket 498 frt 27 kr-ra a néhai Augustinovics Pál által e célra tett alapítványból.

Az ifjuság könyvtára gyarapodott 37 kötettel.

Az isk. könyvtár, mely 4 nagy termet foglal el, szaporodott részint a néhai bölöni Farkas Sándor alapítványából tett vásárlás utján, részint egyesek ajándékozása utján 201 kötettel.

Az iskolában a következő pályázatok történtek:

a.) Az ifjusági olvasó egylet a Lendvayné-féle alapítványból 5 különböző nemű munkára kitűzött 16 tallért. Ebből: 1.) Az „Erdélyben előforduló hasznos állatok leírása“ című természetrajzi dolgozattal nyert Varga Dénes I. éves theol. 4 tallért. 2.) Egy aestetikai dolgozattal „Bánk bán jellemzése hason című dráma után“ Barabás Ábel VIII. oszt. tanuló 3 tallért. 3.) Jósika Julia „Családélet“ című regényének műbirálatával Veress Vilmos I. éves theol. 3 tallért. 4.) Schiller „Die Worte des Glaubens“ című költeménye műfordításaért a kitűzött 3 tallér jutalmat a bíráló bi-

zottság Veress Vilmos I. éves theol. és Szabó Márton VIII. oszt. tanuló közt egyenlően elosztani ítélte. 5.) Egy eredeti „Novellá”-val nyert 3 tallér pályadíjat névtelen szerzője az iskolai betegsegélyező egyletnek ajándékozta.

b.) A theologusok olv. és önk. köre különböző papi dolgozatokra kitűzött 5 tallért. Ebből 1.) Egy „Szombaton reggeli könyörgés”-sel nyert Sándor Gergely II. éves theol. 2 tallért. A többi pályakérdésre beérkezett munkákat a bíráló bizottság a kitűzött jutalomra érdemteleneknek ítélte.

c.) Az ifjusági önképző egylet szintén tűzött ki pályadíjakat az irodalmi verseny életésére, előmozdítására. E versenyen nyertek: 1.) Szabó Márton VIII. oszt. tanuló egy lyrai költeménnyel 2 tallért. Gál Kálmán VIII. oszt. tanuló egy szónoki beszéddel 2 tallért. Az egylet kebli lapjában az év folytában megjelent legjobb művek közül megjutalmaztattak: 1.) Szabó Márton VIII. oszt. „Péter király” eredeti balladája 2 tallérral. 2.) Schvarcz Gyula VII. oszt. „Konstantinápoly elfoglaltatása és a huszszita háboru hatása a magyar irodalomra” című dolgozata 2 tallérral. 3.) Gelei Márton VIII. oszt. angol fordítása 2 tallérral. 4.) Faluvégi Áron német fordítása 2 tallérral 5.) Csipkés Ödön VI. oszt. eredeti kötött beszéde 2 tallérral és 6.) Gál Kálmán eredeti kötetlen beszéde „Szokás” 2 tallérral.

Ezekon kívül mind a theol., mind az ifjusági önk. egylet az év folytában többször rendezett szavallati versenyeket, a melyeken a kitünő szavallatok többször díjakkal érdemesítették.

Az érettségi vizsgálat szóbeli része jun. 29 és 30-án tartatott meg. Jelentkezett erre a VIII. osztályból 28; de 1 vizszalépett, a többi 27 érettnnek nyilvánított: 4 pedig a VIII. osztályból, a törvények értelmében érettségi vizsgára nem bocsáttatott. Az írásbeli része máj. 28, 29 és 30-án tartatott. A nyári közvizsgálat junius 19—26. napján tartatott meg, s az érdemsorozat felolvasásával és a fennebb már elősorolt jutalmak kiosztásával az isk. év jun. 27-én délelőtt bezárattott felügyelő gondnok Dr. Berde Áron egyetemi tanár urnak az ifjusághoz intézett buzdító beszédével.

Benczédi Gergely,
ig. tanár.